Lietas Nr. C19076015
Lietas arhīva Nr. C-0211-16/2

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**
Kuldīgā, 2016.gada 2.martā

**Kuldīgas rajona tiesa**
**tiesnese Liena Jansone**
izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu. Izskatot lietu, tiesa

k o n s t a t ē j a

2015.gada 23.novembrī /pers. A/ iesniegusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu /pers. C/ uzturam. Prasība pamatota ar Civillikuma 179.pantu, 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājs ir meitas tēvs, bet viņš labprātīgi materiālo palīdzību meitas uzturam nesniedz, un kopš 2012.gada vispār nekontaktējas ar meitu un nepiedalās tās audzināšanā. Meita atrodoties prasītājas aprūpē un audzināšanā Lielbritānijā un mācās Birmingham skolā. Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai meitas /pers. C/ uzturam uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteiktajā minimālo uzturlīdzekļu apmērā ik mēnesi no prasības iesniegšanas brīža līdz bērns sasniedz pilngadību.

Prasītāja prasības pieteikumā norādījusi, ka nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē.

2015.gada 8.decembrī (ar papildinājumiem 2016.gada 23.februārī) tiesā saņemti atbildētāja /pers. B/ paskaidrojumi, kuros norādīts, ka atbildētājs prasību atzīst pilnā apmērā, vienlaikus atbildētājs lūdz tiesu valsts nodevu, kas tiks piespriesta no atbildētāja un būs maksājama pēc lietas izskatīšanas, sadalīt termiņos tā, lai atbildētājam to būtu iespējams samaksāt trīs mēnešu laikā, pamatojot šādu lūgumu ar apstākli, ka atbildētāja apgādībā ir sieva /pers. D/ un mazgadīgais dēls /pers. E/, un atbildētājs ģimenē esot vienīgais apgādnieks, kas strādā algotu darbu.

Bez tam, paskaidrojumos atbildētājs norādījis, ka nevēlas, lai lietas izskatīšana notiktu tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.$^{25}$ panta pirmo daļu, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.$^{26}$ pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.$^{25}$ panta pirmo daļu, tiesa nolēmusi izskatīt lietu rakstveida procesā, nosakot, ka sprieduma norakstu varēs saņemt Kuldīgas rajona tiesas kancelejā 2016.gada 2.martā, un 2016.gada 25.janvārī ierakstītā pasta sūtījumā uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu un 2016.gada 26.janvārī prasītājai uz norādīto elektronisko pasta adresi nosūtījusi par to paziņojumu (lietas 30.-33.lapa).

Novērtējot prasību un lietā esošos pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Dzimšanas apliecība (lietas 6.lapa) apliecina, ka /pers. C/ dzimusi /datums/un bērna vecāki ir prasītāja un atbildētājs.

No Kuldīgas rajona tiesas 2009.gada 10.februāra sprieduma (lietas 12.lapa) redzams, ka bērna mātei /pers. A/ pēc laulības šķiršanas piešķirts pirmslaulības uzvārds "/uzvārds/".

Nīkrāces novada bāriņtiesas lēmums (lietas 13.lapa), Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes izziņa Nr.2089 (lietas 7.lapa), izziņa no skolas George Dicon Academy Lielbritānijā (lietas 10.-11.lapa), kā arī prasītājas norādītais prasības pieteikumā un atbildētāja paskaidrojumi, kuros viņš neapstrīd uzturlīdzekļu došanas pienākumu, apliecina, ka bērns atrodas prasītājas aprūpē un uzraudzībā.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10. panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgo sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Civillikuma 179.pantā noteikts, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Bez tam, minētajā pantā noteikts, ka Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Savukārt, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt bērnam līdz 7 gadu vecumam uzturlīdzekļus 25% apmērā, bet bērnam sākot no 7 gadu vecuma sasniegšanas uzturlīdzekļus 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ņemot vērā minēto, bērna uzturēšanai katram no vecākiem ir pienākums nodrošināt minimālos uzturlīdzekļus neatkarīgi no viņa mantiskā stāvokļa.

Saskaņā ar teikto un pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu, MK noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", no atbildētāja bērna uzturam piedzenami uzturlīdzekļi 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, katru mēnesi līdz bērna pilngadības sasniegšanai vai līdz apstākļu maiņai.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 „Par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundu tarifa likmi" Latvijas valstī minimālā darba alga no 2015.gada 1.janvāra bija 360 *euro* mēnesī. Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes

aprēķināšanu" Latvijas valstī minimālā darba alga ar 2016.gada 1.janvāri noteikta 370 *euro* mēnesī.

Ņemot vērā judikatūrā sniegto Civillikuma normas, par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu, tulkojumu (Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedums lietā Nr. SKC-556), uzturlīdzekļi piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā - 2015.gada 23.novembra, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Tiesa, ņemot vērā, ka uzturlīdzekļu piedziņa skar bērna materiālās intereses, un to, ka saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.pantu bērna intereses ir prioritāras, atzīst, ka sprieduma izpilde daļā par uzturlīdzekļu piedziņu atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktam, ir nosakāma nekavējoša.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34.pantu, no atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva EUR 194,40 un ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi EUR 13,28, jo prasītāja lietā ar likumu atbrīvota no pienākuma maksāt tiesas izdevumus.

Atbildētājs ir pieteicis lūgumu viņam piespriesto tiesas izdevumu samaksu sadalīt termiņos tā, lai piespriestos tiesas izdevumus būtu iespējams samaksāt trīs mēnešu laikā, jo atbildētāja apgādībā ir mazgadīgs bērns, kā arī atbildētājs ir vienīgais apgādnieks ģimenē, kas strādā algotu darbu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta ceturto daļu tiesa vai tiesnesis, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, pilnīgi vai daļēji atbrīvo to no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, kā arī atliek valsts ienākumos piespriesto tiesas izdevumu samaksu vai sadala to termiņos.

Ņemot vērā atbildētāja lūgumu, viņa mantisko stāvokli, kā arī ņemot vērā bērna intereses – no atbildētāja piedzenamā valsts nodeva ietekmēs uzturlīdzekļu piedziņas iespējamību no atbildētāja, tiesa atzīst, ka primārais faktors izvirzāmas bērna intereses, jo bērnu tiesību aizsardzības normatīvā bāze nepārprotami norāda, ka jebkuras darbības, kas attiecas uz nepilngadīgiem bērniem, jāveic vispirmām kārtām, ievērojot un nodrošinot bērnu intereses. Tāpat tiesa atzīst, ka nav pieļaujami apstākļi, kas varētu negatīvi ietekmēt ar spriedumu piespriestos uzturlīdzekļu maksāšanas kārtību un apmēru.

Ņemot vērā ar spriedumu piedzītās uzturlīdzekļu summas apmēru, tiesa uzskata, ka ir attaisnojama sprieduma izpildes sadalīšana daļā par valsts nodevas samaksu no atbildētāja trīs maksājumos, proti, EUR 64,80 apmērā mēnesī.

Tiesa uzskata, ka nesadalot valsts nodevas samaksu termiņos, var samazināt iespēju prasītājai saņemt uzturlīdzekļus pilnā apmērā.

Vienlaicīgi tiesa uzskata, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi nav sadalāmi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma daļā par tiesas izdevumu – ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu izpildei.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34.pantu, 42.panta pirmo daļu, 43.panta ceturto daļu, 92., 97., 190.-193.pantu, 204.[1] pantu, 250.[25] pantu, 250.[27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

**prasību apmierināt pilnībā.**

Ar 2015.gada 23.novembri piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas katru mēnesi, tas ir, līdz 2015.gada 31.decembrim (ieskaitot) EUR 108 (viens simts astoņi *euro*), bet no 2016.gada 1.janvāra EUR 111 (simtu vienpadsmit *euro*), līdz bērna pilngadības sasniegšanai vai līdz apstākļu maiņai.

Noteikt, ka uzturlīdzekļu apmērs mainās atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai minimālajai mēneša darba algai noteiktā laika periodā.

Uzturlīdzekļu samaksa veicama prasītājas norādītajā United Kingdom, Birmingham, TSB bankas kontā Nr. 77-85-55 37203760.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 194 (viens simts deviņdesmit četri *euro*), kas jāiemaksā kontā: Valsts kase, NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22, un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 13,28 (trīspadsmit *euro* un 28 centi), kas jāiemaksā kontā: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, konta Nr.LV51TREL2190458019000, ekonomiskās klasifikācijas kods 21499, maksājuma mērķis – civillieta C19076015. Kvītis par izdevumu samaksu pēc to nomaksas jāiesniedz Kuldīgas rajona tiesas kancelejā.

Sadalīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, piedzenamo valsts nodevu EUR 194,40 termiņos, nosakot šādus valsts nodevas samaksas termiņus un kārtību:

- līdz 2016.gada 2.aprīlim – EUR 64,80;
- līdz 2016.gada 2.maijam – EUR 64,80;
- līdz 2016.gada 2.jūnijam – EUR 64,80.

Noteikt, ka /pers. B/, personas kods /personas kods/, spriedumu daļā par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu, var izpildīt labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās spēkā.

Spriedumu daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildīt nekavējoties.

Spriedumu, ievērojot Civilprocesa likuma 440.[2] panta nosacījumus, var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Kuldīgas rajona tiesā.

Tiesnese L. Jansone